

A.S.Z.
ZIEKENHUIS

| Autonome verzorgingsinstelling

Informatiebrochure

Pijnbehandeling na heelkundige ingreep

| Inhoudsopgave

Ontwaakzaal en Intensieve Zorgen	6
Stappen in de pijnbestrijding	7
Pijnbestrijding via katheter in de rug	8
Pijnbestrijding via katheter in de ader	9
Rapportcijfer voor pijn	10
Belangrijk!	11

| Voorwoord

In samenspraak met jouw behandelend arts, heb je besloten een heelkundige ingreep te laten gebeuren in het A.S.Z. op campus Aalst.

Deze brochure heeft tot doel informatie te verstrekken over de verschillende methoden van pijnbestrijding na jouw operatie.

Indien je na het lezen van deze informatie nog vragen hebt, kan je steeds terecht bij jouw arts of bij de verpleegkundigen van de afdeling.

Artsen en verpleegkundigen zullen jou indien nodig informeren omtrent de mogelijke pijn en de behandeling ervan.

Het is belangrijk dat na de operatie de pijn zoveel mogelijk onder controle is, aangezien een goede pijnbehandeling het genezingsproces kan bevorderen.

| Ontwaakzaal en Intensieve Zorgen

Onmiddellijk na de operatie kom je - naargelang de ingreep - op de ontwaakzaal of op de afdeling Intensieve Zorgen. Daar wordt nagegaan of je pijn hebt en zo ja, hoe je de pijn ervaart. Afhankelijk van de pijnintensiteit wordt al dan niet pijnstillende medicatie toegediend en dit volgens een vooropgesteld schema. Afwijkingen op dit schema zijn mogelijk. Wanneer de pijn en eventuele andere ongemakken zoals het gevoel van onwel zijn, braken of sufheid verdwenen zijn, mag je terug naar de afdeling.

I Stappen in de pijnbestrijding

Eerste stap in de pijnbestrijding

Tijdens en na de operatie wordt er op regelmatige tijdstippen pijnmedicatie via het infuus toegediend. Dit schema vormt de basis van de pijnbestrijding. Indien er ondanks dit schema nog pijn optreedt, wordt er overgegaan naar een volgende stap in de pijnstilling.

Tweede stap in de pijnbestrijding

De anesthesioloog schrijft extra pijnstilling voor indien de pijn niet bestreden is door de pijnstilling toegediend in de eerste stap. Vaak betreft dit een sterker werkende pijnstillers. Dit kan via het infuus of sublinguale toediening (onder de tong) door middel van een smelttablet.

Andere methoden van pijnbestrijding

De anesthesioloog kan in samenspraak met jou en bij bepaalde operaties ook een andere manier van pijnbestrijding voorstellen. Je kan dan pijnstilling krijgen via een buisje (katheter) in de rug: epidurale pijnbestrijding = Patient Controlled Epidural Anesthesia (P.C.E.A.) of in de ader: intraveneuze pijnbestrijding = Patient Controlled Intravenous Anesthesia (P.C.I.A.).

| Pijnbestrijding via katheter in de rug

Voor, tijdens of na de operatie plaatst de anesthesist na lokale verdoving een katheter in de rug via een bepaalde techniek. Via deze katheter krijg je dan continu pijnstillende medicatie toegediend. Tevens heb je soms de mogelijkheid om via een drukknop welke verbonden is met een pomp, zelf een extra dosis medicatie toe te dienen bij pijnklachten. De infuuspomp wordt zo ingesteld dat er geen gevaar is dat je jezelf te veel medicatie zou toedienen. Afhankelijk van de ingreep, kan een katheter één of meerdere dagen ter plaatse blijven. Krachtvermindering van de onderste ledematen, jeuk en moeilijk urineren kunnen voorkomen. Meestal is dit van tijdelijke aard maar dit wordt best aan de verpleegkundige gemeld. Als de ergste pijnperiode achter de rug is, wordt de katheter verwijderd. Dit gebeurt door de arts of de verpleegkundige en is pijnloos.

Pijnbestrijding via katheter in de ader

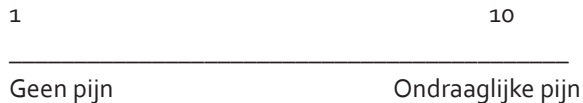
Voor de operatie wordt een buisje ingebracht in een bloedvat. Dit wordt verbonden met een pompje dat ofwel continu pijnstillende medicatie toedient ofwel gebeurt dit op vraag van de patiënt. Ook hier bestaat de mogelijkheid om via een drukknop jezelf een veilige dosis pijnmedicatie toe te dienen. Braken en sufheid zijn mogelijke bijwerkingen van tijdelijke aard, verminderen meestal snel, doch worden best gemeld aan de arts of verpleegkundige.

I Rapportcijfer voor pijn

De verpleegkundigen van de afdeling zullen je regelmatig naar de pijnintensiteit vragen. Deze kan je aanduiden door een score aan te geven waarbij 0 staat voor "geen pijn" en 10 voor "ondraaglijke pijn".

De ernst van de pijn kan ook op een speciale meetlat weergegeven worden: meer naar links = minder pijn, meer naar rechts = meer pijn.

Een andere methode om je pijn te meten is door het stellen van de vraag of het gaat om:

- weinig pijn
- matige
- hevige
- zeer hevige
- of ondraaglijke pijn

| Belangrijk!

Bij de meeste operaties is het postoperatief belangrijk om goed door te ademen, op te hoesten en snel beweeglijk te zijn. Pijn mag hierbij zeker geen te erge belemmering zijn. De verpleegkundige zal hieromtrent regelmatig navraag doen. Het is van groot belang de pijnbeleving en het al dan niet voldoende helpen van de pijnmedicatie kenbaar te maken. Een **gevaar** voor **verslaving** aan pijnstillende medicatie bestaat quasi **niet**, aangezien de pijn daalt met het genezen van de wonden en daarmee ook de noodzaak aan pijnstilling. Vergeet niet, hoe langer je wacht met het melden van pijn, hoe moeilijker het is deze snel en efficiënt onder controle te krijgen.

Het is mogelijk dat je na het lezen van dit alles toch nog vragen hebt. Aarzel dan niet deze te stellen aan je behandelend arts of aan de verpleegkundigen van je afdeling.

Deze brochure wordt je aangeboden door de dienst Anesthesie (pijnkliniek).

Iedereen die betrokken is bij jouw zorgproces,
wens je een spoedig herstel!

Dr. Tytgat N., diensthoofd anesthesie

Dr. Nonneman B., diensthoofd intensieve zorg

Dr. Van Elsen K., diensthoofd pijnkliniek en palliatieve zorg

Aalst- Geraardsbergen- Wetteren

Dr. Tytgat

Dr. Jacobs

Dr. Van Nieuwenhove

Dr. Nonneman

Dr. Pauwels

Dr. Verbessert

Dr. Van Elsen

Dr. Platteau

Dr. Verhaeghen

Dr. Blyaert

Dr. Rombaut

Dr. Cattoir

Dr. Sablon

Dr. Coenen

Dr. Sergoyne

Dr. De Groef

Dr. Van De Velde

Dr. Fontaine

Dr. Van Den Berghe

Dr. Goossens

Dr. Njuguna

Dr. Hollevoet

Dr. Van Melkebeke

Dhr. Van Der Veken F., verpleegkundig pijnspecialist, +32 (0)53 76 49 00

Mevr. Slagmulder I., anesthesieverpleegkundige

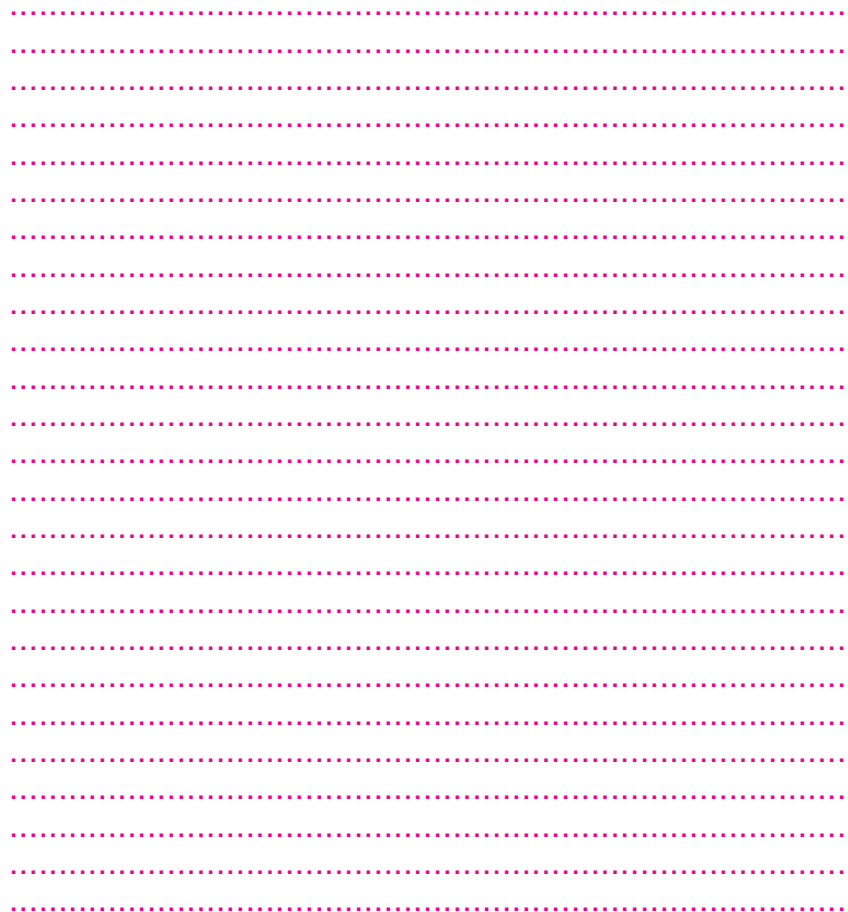
Mevr. Wynant E., anesthesieverpleegkundige

Mevr. Baetens E., anesthesieverpleegkundige

| Notities

A series of 20 horizontal dotted lines spanning the width of the page, intended for taking notes.

A.S.Z.
Secretariaat Pijnkliniek
AALST - GERAARDSBERGEN- WETTEREN
T +32 (0)53 76 41 17